Ao. 1835. Vrijdag, den 25 September. No. 77.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen* verwittigt de belanghebbenden, dat, uit hoofde van de VERNIEUWING van de *FROONTIL*, gelegen in den TREKWEG van *ONDERDENDAM* naar *UITHUIZEN*, van stonden aan de PASSAGE met RIJTUIGEN over die Brug GESTREMD zal zijn, doch dat die van Voetgangers en Jaagpaarden over eene aan te leggen Loopbrug zal kunnen blijven voortduren.

GRONINGEN den 19 September 1835. *De Gouverneur voornoemd:* RENGERS.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Onderofficieren en Manschappen van het 2de Bataljon der 1ste Afdeeling mobiele Groningsche Schutterij, welke zich in deze Gemeente met onbepaald verlof bevinden, dat de Inspectie over dezelve zal plaats hebben op Donderdag, den 1 October aanstaande, des voormiddags te *tien* uren, in de Nieuwe Kazerne alhier; zullende dezelve aldaar ten voorschreven einde moeten verschijnen, voorzien van al hunne kleedingstukken en hun veld-equipement. — Voorts wordt ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat met de Schutters, welke op die Inspectie mankeren, zonder wettige redenen voor hunne afwezigheid, zal worden gehandeld overeenkomstig de aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 4 Februarij l.l., no. 49.

GRONINGEN den 21 September 1835.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de met onbepaald verlof zijnde Manschappen, herkomstig uit het kanton *Groningen*, welke bij de tweede afdeeling mobiele Groningsche Schutterij zijn ingedeeld, dat de Inspectie over gemelde Manschappen zal plaats hebben op Donderdag, den 1 October aanstaande, des voormiddags te 11 uren, voor de Nieuwe Kaserne te dezer Stede, en dat de belanghebbenden zich op dat tijdstip aldaar moeten bevinden, voorzien van al hunne militaire kleedingstukken, ten einde te worden geïnspecteerd. — Voorts wordt ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat met de Schutters, welke op die Inspectie mankeren, zonder wettige redenen voor hunne afwezigheid, zal worden gehandeld overeenkomstig de aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 4 Februarij l.l., no. 49.

GRONINGEN den 24 September 1835.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Onderofficieren en Manschappen van het 1ste Bataljon der 1ste Afdeeling mobiele Groningsche Schutterij, alsmede de daarbij behoorende halve Kompagnie Artillerie, dat de Inspectie van voorzeid Bataljon en de daarbij behoorende halve Kompagnie Artillerie is bepaald op Maandag, den 5 October eerstkomende, des morgens te *tien* uren, op de Onbeplante Ossenmarkt alhier, en dat de belanghebbenden daarbij moeten verschijnen in volle wapenrusting, *groote tenue*, en voorzien van groot, klein en veld-equipement. — Voorts wordt ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat met de Schutters, welke op die Inspectie mankeren, zonder wettige redenen voor hunne afwezigheid, zal worden gehandeld overeenkomstig de aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 4 Februarij l.l., no. 49.

GRONINGEN den 21 September 1835.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer Mr. S. PICCARDT, Notaris in het Kanton *Pekel-a*, ten overstaan van den RENTMEESTER der STADS VEENEN, op Dingsdag, den negenentwintigsten September 1835, des morgens te tien uren, ten Huize van den Logementhouder R. H. MIDDEL, te *Oude Pekel-a*, publiek, aan de meestbiedenden te verkoopen: De STADS VIERDE TURF, welke dit jaar in de *Pekel-a* gegraven is, en wel in zes Percelen, te weten: I. Van het Nieuwe Diep tot aan het Middelste Vallaat. II. Van daar tot aan het Bovenste Vallaat. III. Van no. 32 tot en met no. 47, Nieuwe Plaats, Zuidkant. IV. Van no. 48 tot no. 67, Nieuwe Plaats, Zuidkant. V. Van no. 68 tot no. 71, Nieuwe Plaats, Zuidkant, met den Nieuwen Zuider Aanleg en ten Zuiden denzelven. VI. Van no. 13 tot en met no. 62, Nieuwe Plaats, Noordkant, met den Nieuwen Noorder Aanleg en Hoedmansmeer. De Conditiën van Verkoop zullen, drie dagen bevorens, ten Huize van Verkoop ter lezing liggen.

GRONINGEN den 31 Augustus 1835.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretarie bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer Mr. M. VAN DER TUUK, Notaris in het Kanton *Veendam*, ten overstaan van den RENTMEESTER der STADS VEENEN, op Woensdag, den dertigsten September 1835, des namiddags te 2 uren, in de Schuur, staande in de *Wilderbank*, bij het Huis *Bareveld*, publiek, aan de meestbiedenden, te verkoopen: de STADS VIERDE TURF, welke dit jaar, bijlangs het *Nieuwe Stads Kanaal*, alsmede op de Stads Plaatsen aldaar, gegraven is. De Conditiën van Verkoop zullen, drie dagen bevorens, ten Huize van PIETER EPPES DIK, in het Huis *Bareveld*, ter lezing liggen. — GRONINGEN den 31 Augustus 1835.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

DUITSCHLAND

FRANKFORT den 18 September.

Onder dagteekening van den 10 September, wordt uit Kalisch het volgende gemeld:

Gisteren ochtend tusschen 2 en 3 uren is de Keizer van Rusland alhier uit Kapsdorf aangekomen, waar Z. M. de manoeuvres der Pruissische troepen was gaan bijwonen. Morgen worden de Koning van Pruissen en de overige Vorstelijke personen hier verwacht. Overal worden eerebogen opgerigt en de stad bereidt eene algemeene illuminatie voor. De troepen (namelijk de Russische, aangezien de Pruissische nog op eigen grondgebied zijn gekantonneerd) oefenen zich dagelijks in het kamp, onder andere nog gisteren in tegenwoordigheid des Keizers; jammer slechts, dat het weder regenachtig is geworden. De Pruissische troepen liggen gedeeltelijk in een kamp nabij Boczkow en deels in de dorpen langs de grenzen; een ieder is daar de komst des Konings van Pruissen wachtende, zullende de troepen gelijktijdig met den Koning de Russische grenzen passeren en gemeenschappelijk met hunne oude wapenbroeders de groote krijgsoefeningen aanvangen, die alsdan met 80,000 man zullen plaats hebben. Des avonds van den dag, dat de Vorstelijke personen hier alle zullen zijn aangekomen, zal er een *taptoe* gespeeld worden door 3000 muzikanten. Sedert de terugkomst des Keizers heerscht overal nieuw leven en gewoel; vooral trekken de officieren en soldaten der Muzelmansche regementen, der Kurden en Tartaren van de Perzische grenzen aller oogen tot zich. Heden heeft de Keizer het in twee maanden tijds opgerigte tooneelgebouw bezigtigd, en daarna eenige regementen der 7de divisie in het gezigt der op de Pruissisch-Russische grenzen hunnen Koning wachtende Pruissische troepen doen manoeuvreren.

— Men schrijft uit Kalisch, van den 15 dezer:

Eergisteren, Zondag, is, na eene in het open veld met veel luister, volgens de Grieksche en Evangelische kerkgebruiken, gehouden godsdienstoefening, eene parade der kavallerie gehouden, bij welke vooral het voorkomen en de krijgsbewegingen der Aziatische regementen in Russische dienst verwondering wekten. Zie hier wat daaromtrent in een publiek gemaakt berigt gezegd wordt:

„De Tscherkessen (Cirkassiërs) Kurden en Uralsche kozakken-regementen boeiden inzonderheid de opmerkzaamheid aller aanwezenden. Eene kleine afdeeling derzelve vertoonde vervolgens de uitnemende geoefendheid dezer lieden in het rijden. Er werd een blad papier op den grond gelegd, bij hetwelk zij een voor een in volle carrière voorbij renden, in het rennen naar het blad schoten en het telkens, zoo met pistool als met geweer, troffen. Dit was echter nog slechts het voorspel van eene der belangwekkendste manoeuvres, welke men zien kan, te weten de wapenoefeningen van het Muzelmansche en van het geheele Uralsche linie-kozakkenregement. Beide regementen, in hunne vreemde en zonderlinge kleederdragt, waren op de hoogte voor het paviljoen opgemarscheerd, van welke eene zachte helling naar de vlakte afloopt. Het schouwspel begon met schermutselingen van enkele paren der Muzelmansche ruiters. Met ongeloofelijke behendigheid wendden en keerden deze lieden in den snelsten loop hunne paarden, schoten al vliedende naar degenen, die hen vervolgden, wierpen zich vervolgens uit den zadel geheel op de eene zijde van het paard, om zich te dekken, en kwamen, zoodra de tegenpartij zijn geweer afgeschoten had, oogenblikkelijk met wild geschreeuw weder ten aanval. Bij de enkele paren voegden zich allengskens meerdere, zoodat ten laatste geheel het regement in de wildste en schijnbaar verwardste schermutseling door elkander vocht en een ijzingwekkend beeld leverde van de wijze, waarop deze Anatasche volksstammen strijden. Had het Muzelmansche regement nu reeds bewondering gewekt, zoo werd hetzelve, zoo mogelijk, door het Uralsche linie-kozakkenregement nog overtroffen. Enkele ruiters haalden niet alleen, in den sterksten loop hunner paarden, uit een' brandenden hoop stroo eene daarin geworpene muts terug, maar zij voltigeerden ook, in regte lijn voortjagende, dertig a veertig malen achter elkander, van het paard op den grond en van den grond weder te paard. Eindelijk deed geheel het regement, op de paarden *staande*, eenen aanval, onder schrikbarend, al brullend uitgestooten slagtgeschreeuw. Te vergeefs zou men beproeven het wonderbare en vreemde van dit gezigt te beschrijven. Hetgene men slechts nu en dan in eene manegie of tent door kunstrijders ziet bewerkstelligen, werd hier op het open veld door een geheel regement uitgevoerd. Het schouwspel werd besloten met het geven eener proef van het dscherred-werpen door een detachement van het Muzelmansche regement. Elk der strijders wierp namelijk kleine werpspiesen, die aan een touw gehecht waren, met verwonderlijke behendigheid naar zijne tegenpartij, doch trok dezelve terug, alvorens zij zijn ligchaam getroffen hadden."

— Een der Zwitsersche bladen vermeldt eenige bijzonderheden nopens het Hervormingsfeest, 't welk in de maand Augustus te Genève is gevierd. Al de leden der Protestantsche geestelijkheid en der consistorie, binnen die stad, zijn daarbij tegenwoordig geweest, en het aantal der gasten heeft 154 bedragen, waaronder lieden, die daartoe uit Petersburg en Noord-Amerika waren gekomen. De hoogleeraar *Duby* heeft, als *moderateur*, het woord gevoerd en de gasten verwelkomd. Van de Duitschers heeft *D. Ammon*, als afgevaardigde uit Saksen, zijne vreugde betuigd over de aldaar herstelde eendragt tusschen de Luteranen en Calvinisten, en in gelijken zin hebben de heeren *Bretschneider* en *Röhr*, uit Gotha en Weimar, gesproken. — De afgevaardigden der Fransche consistoriën hebben, in roerende uitdrukkingen, hunne onverzettelijke trouw betuigd aan de moederkerk van Genève, en hunne dankbaarheid voor de hulpbetooning in vroegere hoogstbezwaarlijke tijden, waardoor de Fransche kerken, naast God, haar voortdurend bestaan aan die van Genève verschuldigd rekenen. Gelijke taal, en met geene mindere keur van woorden en uitboezeming van gevoel, werd door de predikers uit het zuiden, vooral door die der Waldenzen, gevoerd. — De Fransche gedeputeerden werden gevolgd door de Engelsche en Iersche. — Schotsche afgevaardigden heeft men bij dit feest niet vernomen, en de synode van Schotland heeft de uitnoodiging afgeslagen, ter zake der verkeerde leeringen, welke, zoo als zij zich heeft uitgedrukt, in de Kerk waren ingeslopen. — De bisschoppen van de Anglicaansche Kerk hebben zich verschoond, uit hoofde zij zich geenszins in kerkelijke zending buitenlands mogen begeven; doch verscheidene hooge geestelijken, tot dezelve behoorende, hebben de vereeniging, als bijzondere personen, bijgewoond. — Van Zwitserland zijn vertegenwoordigd de kantons Appenzell, Aargau, Bazel, Bern, Freiburg (Murten), Graauwbunderland, Neufchâtel, Waadtland en Zurich. Van Waadtland hadden zich drie klassen onttrokken, doch waren vele geestelijken als bijzondere personen tegenwoordig, en van meer dan eene zijde is de wensch geopenbaard, om, door broederlijke toegevendheid, de bestaande tweedragt een einde te doen nemen.

Den tweeden dag hebben onderscheidene leeraren redevoeringen gehouden over den toestand der Protestantsche Kerken ten hunnent, en hebben de Franschen verslag gedaan van de gebezigde middelen, om den godsdienstzin in hunne gemeenten op te wakkeren en levendig te houden. De heeren *Cellerier* en *Martin*, de zoon, hebben het woord gevoerd, om de geestelijkheid van Genève te verdedigen omtrent de tegen dezelve ingebragte beschuldiging, en bij het besluit der feestviering zijn aan de gedeputeerden zilveren en aan de verdere aanwezigen bronzen gedenkpenningen uitgedeeld, voorstellende de H. Schrift op een altaar, verzeld door de beelden van het *geloof* en de *rede*, en op de keerzijde de beeldtenissen van *Farel*, *Viret*, *Calvin* en *Beza*.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 19 September.

O'Connell heeft ook te Newcastle eenen maaltijd ter zijner eere bijgewoond en aldaar in denzelfden hevigen toon als vroeger te Manchester gesproken. Denkelijk zou hij zich nu naar Edenburg begeven, om ook daar de noodzakelijkheid eener hervorming van het Hoogerhuis te prediken.

— Laatstleden Maandag zijn driehonderd vijftig Hooglanders van Greenock naar Spanje vertrokken, terwijl zich ruim vijfhonderd man ligte infanterie, onder den luitenant-kolonel *O' Connell*, uit Cork derwaarts hebben begeven.

— De stoomboot, die onlangs driehonderd en vijftig Iersche vrijwilligers, onder kapitein *Campbell*, naar Santander heeft overgevoerd, is den 14den, na eene reis van vijf dagen, te Falmouth terug gekomen en heeft tijding gebragt wegens een vinnig gevecht, dat den 4den voor St. Sebastian was geleverd, in hetwelk de Carlisten verslagen waren, met achterlating van veertienhonderd krijgsgevangenen, waaronder zich een generaal moest bevinden. Het verlies der Christino's werd op honderd en zestig, grootendeels Engelschen, opgegeven.

— Van Demerary luiden de berigten omtrent de vrijgelatene slaven zeer ongunstig. De kooplieden in de stad en de planters ten platten lande zijn aanhoudend blootgesteld aan de plunderzucht en rooflust dier verachtelijke ledigloopers, welke meestal weigeren te arbeiden, om zich met de vruchten van hunnen diefstal en roof aan allerlei brasserijen en walgelijke uitspoorigheden over te geven, waarvan zij, die dezelve nimmer gezien hebben, zich ter naauwernood eenig denkbeeld zullen kunnen vormen. (*Morning Herald.*)

Van den 20sten. Naar het schijnt, wordt thans in de Londensche havens eene aanzienlijke vloot toegerust. De *Brighton Gazette*, die deze tijding mededeelt, voegt er niet bij, met welk doel dit geschiedt.

— In den *Globe* leest men: Wij gelooven, dat het thans stellig beslist is, dat er geene gewapende tusschenkomst der Fransche regering in de Spaansche aangelegenheden zal plaats hebben; met de door de teekenaars van het viervoudig verbond bereids verleende hulp, moet Spanje thans de Carlistische factie in de noordelijke provinciën weten ten onder te brengen. Dit eens geschied zijnde, moeten de schikkingen over het inwendige beheer des rijks aan de Spanjaarden zelven overgelaten worden, zonder dat eenige vreemde Mogendheid daarop invloed trachte uit te oefenen. Volgens dit beginsel hebben dan ook ons bestuur en dat van *Lodewijk-Philips* tot op dit oogenblik gehandeld, en zullen, naar wij hopen, eveneens gemeenschappelijk blijven handelen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 18 September.

Don *Carlos* heeft den 27 Aug. een besluit uitgevaardigd, waarin hij *de zeer heilige Maagd der Smarten* tot GENERALISSIMUS over al zijne troepen verklaart. De standaard, waarop dat zeer heilige beeld is voorgesteld, zal het zinteeken van hare tegenwoordigheid bij het leger wezen. Die standaard is dan ook door den vicaris-generaal *Echevaria* met veel plegtigheid ingewijd. »Aan dien heiligen standaard" — zegt don *Carlos* in zijn besluit — »zal dezelfde eerbied worden bewezen als aan het H. Sakrament, en dezelve zal voor niemand, zelfs voor mij, den Koning, niet mogen gebogen worden."

Van den 19den. De *Morning-Herald* geeft als stellige daadzaak de bevalling der Koningin *Christina* aan, als den 3 September te La Granja te hebben plaats gehad, hoewel dat blad er bijvoegt, dat *Christina* zich met haren gunsteling *Munos* in den echt heeft verbonden.

Als de daad der bevalling waar is, verklaart zich de verlenging der ministeriële krisis te Madrid. In een dergelijk tijdstip konde men waarlijk bij de Koningin niet aandringen, om een besluit te nemen.

Indien *Christina's* huwelijk bewezen wierd, zoude het eene gewigtige daadzaak zijn, omdat zij haar van het regentschap zoude versteken, hetwelk aan den infant Don *Francis de Paula* zoude toevallen, die zich juist nu te Valencia te midden der provinciale beweging bevindt. (*Messager.*)

— Het gevecht van den elfden te Arrigariaga, nabij Bilbao, was te Bayonne beschouwd geworden als voor de Carlisten gunstig uitgevallen te zijn en de *Sentinelle des Pyrenées*, van den 15den, sprak er in dien zin van; maar dit dagblad deelt in een postscriptum het volgende mede:

»Van de uiterste grenzen wordt, dd. 14 September, geschreven:

»De klokken van Irun zijn gisteren avond begonnen te spelen en hebben den ganschen nacht daarmede aangehouden. Lieden, heden morgen te Hendaye-gekomen, zeggen, dat gisteren avond te Irun een buitengewoon koerier was aangekomen met de gewigtige tijding, dat den 11den de generaal *Espartero* nabij Durango door de Carlisten geheel verslagen is, die op de Engelschen 1500 man gedood en 500 man, waaronder een generaal, krijgsgevangen gemaakt hadden; dat op persoonlijk bevel van Don *Carlos* de Engelsche generaal met de 500 krijgsgevangenen op staanden voet waren doodgeschoten; dat twee Carlisten-bataljons, die van tusschen Hernani en Toloso dezer dagen naar den kant van Bergara waren opgetrokken, terug gekomen waren, om hunne oude stellingen te hernemen.

»Alles te Bohobia, aan den oever der Bidassoa, is in denzelfden toestand. De Carlisten schieten ettelijke geweerkogels op ons grondgebied, en wij zenden hun eenige kanonkogels toe.

»Deze tijdingen, die op Spanjes toekomstig lot eenen grooten invloed kunnen hebben, zijn van te hoog gewigt, om niet eerst zeer stellige nadere berigten af te wachten, alvorens er onvoorwaardelijk geloof aan te geven.

— Sedert eenige dagen wandelt *Fieschi*, thans in volkomene herstelling zijner wonden, elken morgen op de binnenplaats binnen de conciergerie, *la cour des femmes* genoemd. Hij draagt een' zwarten zijden doek om het hoofd, en zijne gekwetste hand in eene sjerp van dezelfde stof. Reeds had men voor de vensters der op dat plein uitziende winkelbogen der galerij van het paleis koekkoeken aangebragt, doch thans is de voorzorg nog verder gegaan. Er zijn namelijk bij de schuiframen der griffie van het Koninklijke geregtshof schildwachts uitgezet, om de nieuwsgierigen te beletten tot de voor *Fieschi's* wandelingen beschikte plaats te naderen. Die schildwachten blijven aldaar van des morgens 9 tot des namiddags 4 uren geposteerd. (*Messager.*)

— De *Gazette des Tribunaux* bevat het volgende:

In der tijd hebben wij van eene ontzettende misdaad berigt gegeven, die, in den nacht van den 9 op den 10 Januarij, te St. Eliph (Eure-et-Loir) was gepleegd; drie menschen, vader, moeder en zoon waren door denzelfden slag vermoord. De moordenaar, herinnert men zich, was hun schoonzoon en schoonbroeder! Zijne medepligtige hunne dochter, hunne zuster! Deze drievoudige moord had geene andere getuigen gehad; de orkaan, die buiten woedde, onttrok de daad zelfs aan de kennis der naaste buren. Ettelijke dagen later waren *Henri* en zijne vrouw in handen der justitie. Bij de instructie even als bij de pleidooijen belastten zij elkander wederkeerig met de schuld der gruweldaad. *Henri* verklaarde wel zich als de dader; doch hij had aan de dringende inblazingen zijner vrouw het oor geleend: zijne vrouw had het gruwzaam tooneel niet dan gedwongen bijgewoond. Terwijl de volksstem den man veroordeelde, prees zij zijn vroeger levensgedrag; wat de vrouw betreft, voor deze had die stem geene erbarming; zij vraagde haar rekenschap van hare drie in prille jeugd gestorvene kinderen. Ook verweet de publieke stem nog aan de vrouw van *Henri* hare hebbelijkheden eener ongeregelde levenswijze.

Den 2 Junij werden *Henri* en zijne vrouw door het Hof van assises van Chartres tot de doodstraf veroordeeld; met kalmte, zonder schrik hoorden zij zich hun vonnis aanzeggen. Terwijl *Henri* geboeid werd, sprak zijne vrouw gerust met de bedienden der gevangenis. Zij verklaarde zich zelve onschuldig, en des anderen daags, toen haar verdediger haar kwam bezoeken en raden zich in cassatie te voorzien, nam zij dit middel met onverschilligheid aan; zij verachtte het leven. De verwerping van hun beroep in cassatie en in gratie werd te Chartres den 14 dezer bekend; de voltrekking van het vonnis werd tegen den 15 September te 9 uren des morgens aangekondigd. *Henri* en zijne vrouw werden eerst te 7 uren van dienzelfden morgen verwittigd, dat zij zich tot den dood hadden voor te bereiden.

Deze aanzegging deed geringe werking op de veroordeelden; te 9 uren traden de scherpregter en zijne handlangers in hunden kerker binnen, om te verrigten, hetgene zij noemen den veroordeelden hun toilet maken. Toen de vrouw van *Henri* des scherpregters hand aan haren hals voelde, verzocht zij hem haar niet zeer te doen. »Mijn arm hoofd!" zeide zij, »ik bewaarde het voor een beter lot! — Waarom toch heb ik zulk een monster getrouwd!" —

Sedert hunne veroordeeling hadden *Henri* en zijne vrouw elkander niet gezien; *Henri's* vrouw vergaf het hem niet, dat hij haar had beschuldigd. Beiden werden op het gevangenisplein gebragt. Eene zwarte kap bedekte beider gelaat, een witte mantel hing over hun ligchaam. Alvorens barrevoets de kar te bestijgen, deed *Henri* door eene beweging met het hoofd zijne kap afvallen en zijne vrouw nabij zich ziende, zeide hij met eenen zucht: »Ach, mijn arm vrouwtje!"

Op de kar, ieder met eenen geestelijke nevens zich, gezeten, reden zij met langzamen gang de stad door, geleid door dertig gendarmen te paard; detachementen der linietroepen stonden op drie naburige punten geposteerd. Op het schavot gekomen, deed men *Henri* en zijne vrouw op twee stoelen zitten, terwijl een deurwaarder van uit eene belendende kamer de sententie voorlas.

Nauwelijks was het voorlezen van het vonnis geëindigd, of het publiek werd door een aandoenlijk tooneel getroffen; men zag *Henri* en zijne vrouw elkander aan de borst klemmen, en na eene lange, enge omhelzing elkander vergiffenis schenken! — — — Eene seconde daarna viel het hoofd der vrouw. *Henri* werd het laatste geregt; beiden betoonden veel vastheid van gemoed.

Dag en uur, waarop dergelijke strafoefeningen gewoonlijk geschieden, waren veranderd; en toch, laat het ons met leedwezen zeggen, was de hoogte van den naburigen boulevard met eene ontelbare menigte van aanschouwers opgepropt, onder welke de vrouwen verreweg de grootste meerderheid uitmaakten.

Van den 20sten. De junta van Valencia en Murcia heeft den 5 dezer eene proklamatie uitgevaardigd, waarbij zij zich permanent verklaart tot dat er maatregelen zullen genomen zijn tot wegruiming der algemeene ongerustheid; bepalende zij voorts, dat men voor de opbrengst van de klokken der geslotene kloosters geweren zal aankoopen; dat geene belastingen betaald zullen worden, zoo lang de nationale vertegenwoordiging deswege geene nadere bepalingen zal hebben daargesteld; dat het volk tot op dat tijdstip ook slechts de helft der tienden zal behoeven te betalen; dat terstond alle ambtenaren, die het openbare vertrouwen niet bezitten, zullen worden vervangen, enz.

Te Grenada zijn den 29 Augustus 3000 man van Malaga aangekomen, om verder op Madrid aan te rukken. Zij zullen zich te Despennaperros met de manschappen van Kadix en Sevilië vereenigen en aldaar afwachten, welk besluit de regering ten gevolge der gebeurtenissen van Andalusië zal nemen.

— Het gevecht van den 11den, nabij Bilbao, tusschen de Carlisten en de Anglo-Christinotroepen, waarbij laatstgemelden het onderspit hebben gedolven, schijnt minder moorddadig te zijn geweest, dan zulks is berigt geworden. Brieven van de grenzen, dd. 15 dezer, maken geene melding van de 500 Engelsche krijgsgevangenen, die Don *Carlos* zouden zijn in handen gevallen, noch ook daarvan, dat die Vorst op de Ebro zoude zijn aangetrokken. (*Temps.*)

— In den *Constitutionnel* leest men:

Men heeft thans de zekerheid, dat de edelgesteenten, welke men zeide, uit Spanje voort te komen, geleverd worden door het hof van Rome, door de kloosters van Italië, en door de Vorsten van dat land; die juweelen moeten dienen, om de troepen van Don *Carlos* te bezoldigen. De Italiaansche geestelijken zamelen tot hetzelfde einde aalmoezen in. Er is sprake van eene vlootafdeeling, die Don *Miguel* en een Italiaansch troepenkorps naar Spanje zoude brengen. Don *Miguel* onderhoudt briefwisseling met den heer *de Nesselrode*, minister van Keizer *Nikolaas*. Men spreekt van eenen zonderlingen brief, in welken de uitgeweken Prins een huwelijksvoorstel zoude gedaan hebben. (*Mess.*)

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 21 September.

Z. M. de Koning is heden morgen uit deze residentie naar het Loo vertrokken.

— De *Allgemeine Zeitung* berigt uit Augsburg, van den 16 dezer:

»H. K. K. H. de Prinses *van Oranje*, welke, na een verblijf van verscheidene maanden te Baden-Baden, den 15 dezer uit Zwitserland over Constanz in Augsburg is aangekomen, heeft heden hare reis naar Eger in Boheme voortgezet, om aldaar met haren doorluchtigen broeder, Keizer *Nikolaas*, op diens bijzondere uitnoodiging, eene bijeenkomst te hebben."

— Uit de *Surinaamsche Courant* nemen wij het volgende berigt over:

»PARAMARIBO den 7 Julij.

»Met het meeste genoegen hebben wij de belangstelling opgemerkt, waarmede onze berigten betrekkelijk het verblijf van Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* in ons midden algemeen zijn ontvangen; zij, die in de gelegenheid waren, de door ons opgegevene bijzonderheden in persoon bij te wonen, lazen volgaarne onze mededeeling, en herinnerden zich de vreugdevolle oogenblikken, in het aanschouwen van den minzamen Vorstentelg doorgebragt; — voor anderen, die zich daartoe niet in staat gesteld zagen, waren onze berigten ook welkom, hoe zeer daardoor hun leedwezen vermeerderd werd, dat omstandigheden hen belet hadden zich in de nabijheid van den Prins te bevinden.

Zagen wij met het levendigste genoegen den beminden Prins, te midden van de aanzienlijkste ingezetenen, ten huize van Zijne Excellentie den heer gouverneur-generaal, — op het luisterrijke bal van Maandag, den 29 Junij, — bij het prachtig ontbijt of liever bij het echt koloniaal feest van l. l. Donderdag, — en eindelijk in de gewijde tempels der beide Israelietische gemeenten; niet minder aangenaam was het ons, dien Vortelijken persoon gebruik te zien maken van de hem aangebodene gelegenheid, om, heden avond, eene land-eigene volksvreugde met zijne hooge tegenwoordigheid te vereeren. De heer *J. van D. Mendes*, luitenant van policie, daartoe van Z. E. G. A. den heer procureur-generaal verlof gekregen hebbende, gaf, in een daartoe allerfraaist ingerigt lokaal, eene zoogenoemde *baljaarpartij* aan een aantal slaven, tot welker bijwoning de Prins, Zijne Excellentie de heer gouverneur-generaal, deszelfs geachte betrekkingen, alle civile en militaire autoriteiten en zeer vele ingezetenen genoodigd waren. Ook de slaven, het minst beschaafde deel dezer bevolking, hadden dus de gelegenheid, den Vorstentelg van nabij te beschouwen en op hunne wijze Z. K. H. hunne vreugde te betoonen; de door hen voorgedragene en op de omstandigheid toepasselijke zangen getuigden van hetgene zij gevoelden. *Juichende, dat hunne oogen hebben mogen zien, wat hunne voorouderen te vergeefs hadden gewenscht*, boden zij den Prins, op een zilveren blad, hunne zinnebeeldige sieraden ter bezigtiging aan, en bij het verlaten van de plaats, ontving Z. K. H. hunne heilbeden, die zij zingende tot den Schepper aller dingen opzonden."

— Den 17den des ochtends heeft men te Wijk-aan-Zee een' grooten visch tusschen de banken ontdekt, en hebben negen inwoners zich in eene sloep geworpen, om dien meester te worden. Den visch naderende, ontkwamen zij ter naauwernood het gevaar van door denzelven, met de sloep, het onderstboven te worden geworpen, doch trachteden zij niettemin hem met geweerschoten op strand te jagen. Hij werd vijfmalen met kogels getroffen, zonder dat zulks hem scheen te deren, doch een zesde kogel, niet verre van het regter oog aangebragt, deed meerdere uitwerking en scheen den visch al spoedig dermate van zijne kracht te berooven, dat men hem een touw om den staart konde slaan, met behulp van hetzelve op strand trekken, en aldaar verzekeren. Het gevangen dier wordt door de visschers gehouden voor een' jongen walvisch; van welk geslacht is nog onzeker. Het is tot Vrijdag avond in het leven gebleven, als wanneer het, onder hevige stuiptrekkingen en met eenen vervaarlijken slag met den staart, is gestorven. Het is zestien Ned. ellen lang (ruim 51 v. rijnl.). Zijne kaken hebben eene lengte en zijn staart heeft eene breedte van omtrent drie en eene halve Ned. ellen; het ligt een groot kwartier uurs ten noorden van het dorp Wijk-aan-Zee. (Jammer, dat *Kessels* thans Belgische officier is; hij konde thans weder eene nieuwe vertooning maken, zoo als hij voorheen met een' dergelijken visch gedaan heeft.)

AMSTERDAM den 21 September.

Men verneemt, dat de batterij no. 12, welke sedert eenigen tijd, nabij deze stad, in en om de dorpen Slooterdijk, Slooten, enz. gekantonneerd gelegen heeft, met den 3den der volgende maand gemelde kantonnementen verlaat en verplaatst wordt naar Haarlem. Ook met betrekking tot een deel der kavallerie, binnen deze stad garnizoen houdende, is, naar men verneemt, eene verplaatsing op handen.

VLISSINGEN den 17 September.

De generaal majoor *van Hoof*, van de genie, is gisteren avond alhier aangekomen, om de fortificatiewerken in oogenschouw te nemen, en vervolgens den aanleg voor de nieuwe bomvrije forten te Breskens en Ellewoutsdijk, alsook de reeds vergevorderde vestingwerken van Neuzen te inspecteren.

— De waakzaamheid der Belgische policie, ten aanzien van vreemdelingen, schijnt zich zelfs uit te strekken tot achtenswaardige partikulieren, die, van behoorlijke passen voorzien, België voor handelsbelangen bezoeken. Zoo werd eenige dagen geleden een zeer geacht inwoner uit het 5de distrikt, niettegenstaande hij van behoorlijke papieren voorzien was, namens mr. *François*, directeur van policie te Brussel, aangezegd, België binnen 24 uren te verlaten; deze maatregel zal waarschijnlijk represailles doen ontstaan, die den Belgischen handelaren en landeigenaren, welke zoo dikwerf het 4de en 5de distrikt bezoeken, alles behalve aangenaam zullen zijn.

— Gisteren vertrok van Vlissingen de stoomboot *de Schelde*, om het reservebataljon der 10de afdeeling, te Neuzen, naar de forten Lillo en Liefkenshoek te vervoeren. Toen de stoomboot het door de Belgische troepen bezette dorp den Doel voorbij snelde, hieven onze soldaten een donderend *Hoera! lang leve Koning Willem! Oranje boven!* aan; — de Belgen, die den oever als bedekten, stonden verbaasd, en beantwoordden deze kreten met geenerlei teekenen van goed- of afkeuring. De troepen werden in de beste orde ontscheept en gekazerneerd, vervolgens werd het afgeloste bataljon der 2de afdeeling, onder bevel van den majoor *Beukman*, ingescheept en naar Neuzen overgevoerd, waar dezelve in den namiddag ontscheept en naar de verschillende kantonnementen gemarscheerd zijn.

BREDA den 21 September.

Het *Mémorial d'Agen* geeft verslag van een vuur-luchtverschijnsel, hetwelk korteling in den omtrek dier stad werd waargenomen. Tegen 6 uren des avonds bespeurden de bewoners der dorpen la Française en Lizac, kort na een onweder, eene vuurzuil van naar schatting 13 voeten omvang. Zij had eene middelmatige hoogte, hetwelk in den beginne deed gelooven, dat eene graan- of strooschoof in brand gestoken was. Spoedig kwam men tot andere gedachten, vermits de vuurkolom uit het zuiden snel naar het noordwesten toog. Zij daalde op de rivier Tarn neder, waarvan zij het water deed koken en bruisen. Vervolgens rees zij weder omhoog en nam, onder een schrikbarend voorkomen, hare rigting naar het dorp Lizac. Hier was de angst ten toppunt gestegen; de geheele bevolking stroomde naar de kerk, om afwending van het dreigende gevaar te smeeken. Inmiddels kwam de vuurzuil pijlsnel op het dorp aanzetten, kwam in aanraking met eene der huizen en rukte eenige dakpannen van hetzelve af, zonder dat eenig spoor van dezelve kon worden ontdekt. Daarna ontmoette zij eenen zwaren notenboom op haren weg, waarvan al de takken verzengd en de stam gebroken werden; doch hierdoor werd ook de vlam uitgedoofd, die in eene groote rookwolk eindigde, door welke de dampkring langen tijd beneveld bleef.

LEIDEN den 20 September.

L.l. Donderdag heeft het alhier gevestigd genootschap *Mathesis Scientiarum genetrix* deszelfs vijftigjarig bestaan gevierd. De plegtigheid had plaats in het kerkgebouw der Doopsgezinde gemeente, onder voorzitterschap van den heer *Librecht Lezwyn*, terwijl de feestrede werd gehouden door den weleerw. heer *G. G. van den Broeck*, predikant te Boskoop. Na het uitspreken der redevoering, werden door den voorzitter aan 54 der kweekelingen eerbelooningen uitgereikt, waaronder waren drie zilveren medailles, welke jaarlijks van 's Konings-wege aan dit genootschap worden toegestaan. Het genoegen van de leden des genootschaps en van de talrijke schare van aanschouwers werd niet weinig verhoogd door de aanwezigheid van twee der oprigters des genootschaps, de heeren *B. van den Broeck* en *P. Rijk*, waarvan eerstgenoemde, die nu vijftig jaren lang onafgebroken en belangeloos de taak van onderwijzer in het pleisterteekenen had waargenomen, met bijzondere en eervolle onderscheiding werd behandeld, zijnde hem eerst door de zeven assisent-onderwijzers, vroeger zijne leerlingen, eene tabaksdoos als een blijk hunner erkentelijkheid aangeboden, en daarna door den Burgemeester der stad, namens den Koning, hem, met eene hartelijke gelukwensching, het diploma en versiersel der Orde van den Nederlandschen Leeuw overhandigd.

GRONINGEN den 24 September.

Nadat men in den nacht van den 1 op den 2 September, op het Observato-

rium alhier, de komeet van *Halley*, als eenen zeer flaauwen, naauwelijks zigtbaren nevel, in eenen stand, vormende met de beide *Hoornen van den Stier* bijna eenen gelijkzijdigen driehoek, had waargenomen, en vervolgens, zoo door het maanlicht als het ongunstige weder verhinderd is geworden de waarnemingen voort te zetten, is dezelve Zondag avond, den 20 September, en sedert dien tijd onderscheidene malen, met kijkers van verschillende grootte, zeer duidelijk gezien. Zij vertoont zich tegenwoordig reeds als eene vrij uitgebreide nevelmassa, waarin de kern eenigermate merkbaar schijnt te wezen. In den avond van den 22 September was haar stand nagenoeg in eene regte lijn tusschen *Castor* en den *Noorderhoorn van den Stier*, ter plaatse, waar eene lijn, getrokken uit *Capella* door θ in den *Wagenman*, de eerstgenoemde lijn ontmoet.

HOORN den 17 September. Ter vervulling der vacature, welke ontstaan zal door het vertrek van Ds. *J. H. Gunning*, naar Leeuwarden, is door den breeden kerkeraad het navolgende *twaalftal* gemaakt: DD. *H. van der Leeuw*, te Wageningen; *J. F. van Hoogstraten*, te Lochem; *A. Slotemaker*, te Maassluis; *J. Hooykaas*, te Middelharnis; *J. Boldingh*, te Jisp; *G. Molenkamp*, te Rijswijk; *R. Verloren*, theol. doct. te Dalfsen; *J. A. Coenen*, aan de Bilt; *D. Hupkens*, te Zuidzijpe; *L. Schukking*, te Zuidwolde; *M. N. J. Moltzer*, te Wassenaar; *H. M. G. Koolhaas*, te Zandvoort, de drie laatsten met het lot tegen *M. A. Jentink*, te Harlingen.

Mengelwerk.

TWEETAL REDEVOERINGEN,

TER GELEGENHEID DER VIERING VAN HET VIJFTIGJARIG BESTAAN DER MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, EN VAN HET VIJFENTWINTIGJARIG BESTAAN DER AFDEELING *ARNHEM*;

UITGESPROKEN DOOR *MR.* J. M. DE KEMPENAER;

NEVENS DE CANTATE, TER ZELFDE GELEGENHEID VERVAARDIGD DOOR D. G. VAN EMBDEN.

(Te *Arnhem*, bij IS. AN. NIJHOFF, 1834.)

De Heer DE KEMPENAER, dezelfde, die den 30 Mei dezes jaars, bij het inwijden van het gedenkteeken, ter eere van zijnen voortreffelijken voormaligen Leermeester, wijlen den Hoogleeraar KEMPER, te *Leyden* opgerigt, op zulk eene zinrijke wijze het woord heeft gevoerd (*), is een der beroemdste, bekwaamste, welsprekendste en tevens geestigste Advokaten uit Gelderland. Dat hij echter ook elders, dan voor de Balie, met kracht weet te spreken, bewijzen almede de hier bovengenoemde twee Redevoeringen. Ze zijn net van taal, kort, levendig, vurig, op haar' tijd fraai-beeldrijk van stijl, en vol treffende gedachten; kortom, ze zijn wat meer dan alledaagsch; strekkende dus zoowel den Redenaar, als het gewest zijner inwoning, het land der heuvelen, der bosschen en der beken, het bekoorlijke, Romantische Gelderland, tot groote eer. Het Thema der eerste Redevoering bestaat in het roemen der Maatschappij, vooreerst *als een sieraad en weldaad voor het Menschdom*, ten tweede *als een sieraad en weldaad voor het Vaderland.* Beide deze verdiensten stelt de Heer DE KEMPENAER op eene heldere en dikwerf oorspronkelijke wijze in het licht.

Zie hier eene proeve van zijnen spreektrant! Op bl. 22 lezen wij:

»Maar ook daarmede zijn wij nog niet tevreden. Wij zoeken die gelukkige menschen en gelukkige burgers te vormen, door *godsvrucht en goede zeden*, *overeenkomstig de grondbeginselen van de Christelijke Godsdienst te bevorderen.*

»Wij prediken daartoe geene leerstelsels, wij doen geene keuze tusschen verschillende geloofsbelijdenissen. Neen! — aan het hoofd onzer wetten staat het gestrenge gebod geschreven, dat wij ons niet zullen hebben te mengen in eenige godsdienstige geschillen; — en de naauwgezette opvolging van dat gebod is de gezegende oorzaak, dat wij in ons midden de belijders van alle Christelijke geloofsleeren tellen; hier een algemeen Christendom aantreffen.

»Wij leggen er ons op toe, echten Christenzin te stichten; en de pligten, daaruit voortvloeijende, in dagelijksche beoefening te doen brengen.

»SOCRATES werd eens gezegd, de wijsbegeerte uit den hemel op de aarde en in de huisgezinnen te hebben ingevoerd: en wij beijveren ons, het Christendom, in onze tempels verkondigd, in het maatschappelijke leven en in de woningen onzer medeburgeren over te brengen en daar vruchten te doen dragen.

»Zult Gij dat wraken, mijne Toehoorders! die deze leer belijdt; hare verhevene eenvoudigheid, uitnemende zedelijkheid en onbegrensde zegenrijkheid kent; en U daarom gelukkig roemt, den naam van derzelver Stichter te dragen? Neen! uw hart juicht ons toe, en Gij weigert niet, onzen arbeid weldadig te noemen; daar wij, voortgaande met het licht onzer eeuw, den hemel op aarde trachten te ontsluiten; door *Christenen* te nopen, om *Christelijk* te handelen.

»En wie is nu die weldadige Engel, in blinkend gewaad, uit hooger sferen neergedaald, om in lagere kringen beschaving en geluk te verspreiden? — Deze Maatschappij.

»Wie is zij, die, gedurende een tijdvak van volle vijftig jaren, den zwaarsten arbeid aan deze moeijelijke taak heeft besteed, maar nu ook in rijken oogst zich mag verheugen? — Deze Maatschappij.

»En wie geeft ons het blijde vooruitzigt, dat het werkdadige Christendom, door haar bevorderd, het leven hier beneden eens waardiglijk zal kunnen doen aansluiten, aan het leven dáár boven? — Deze zelfde Maatschappij.

»En heb ik dan geen regt, haar te roemen, als een *sieraad*, ja! maar ook als eene *weldaad* voor het *menschdom?*"

De zoogenaamde Rhetorische Figuur der *Conversio* of *Slotkeer*, (hier ter plaatse in het driemaal herhalen van de woorden *Deze Maatschappij* bestaande,) gepaard met de levendige vraagswijze voorstelling *Wie is? Wie geeft?* enz., doet in de laatste zinsneden eene zeer gelukkige uitwerking.

Dat de Redenaar soms ongemeen veel verheffing van stijl heeft, en grootsche waarheden op eene stoute, verhevene wijze weet voor te dragen, wordt door eene plaats als de volgende voldingend betoogd; bl. 21:

»En Gij, vijanden van het licht! die, door heerschzucht verblind, standvastig blijft beweren, dat slaafsche onderwerping aan alle bevelen, die de gebiedende mond gelieft uit te spreken, de eenige staatspligt van uwen gekromden onderdaan is; bedenkt, dat er klimming is van licht in de zedelijke wereld, even als er klimming is van de zon, in het rijk der natuur: beproeft met al uwe magt, of gij het rijzen van den dageraad eenen enkelen oogwenk kunt vertragen: en zoo Gij uw pogen ijdel vindt, weêrstreeft dan ook het naderen van den middag in onze zedelijke wereld niet; maar bekent, dat wij weldadig handelen, wanneer wij aan allen genot zoeken te verschaffen van de koesterende stralen van het licht onzer beschaving: — opdat wij *gelukkige burgers* vormen."

Wij noemden den stijl van den Heer DE KEMPENAER kort of voortvarend. Hij houdt namelijk, even als sommige Fransche Advokaten, veel van die rasse, afgebrokene, spoedig sluitende zinnen, die men in het Latijn *stilus incisus*, *incisim dicere*, in het Fransch *style coupé* pleegt te noemen, en die, vooral in Verhalen (†), iets levendigs hebben, schoon een Redenaar evenwel zorgen moet, dat de plegtstatige Rede door dezelve een niet te vlugtig voorkomen erlange, en dat tusschen beide haar stroom in eene wat breeder, dieper bedding voortvloeije. Hoe meesterlijk verstond dit CICERO! Nu is hij in zijn' stijl een met korte sprongen voorthuppelend beekje, dan een stortvloed, dan weêr een majestueuze rivier. Voor die afwisseling heeft echter de Heer DE KEMPENAER ook zorg gedragen. Zie hier, voor het overige, ten naderen bewijze van hetgeen wij over dat soms korte, afgebrokene van den stijl des Heeren DE KEMPENAER gezegd hebben, den aanhef der eerste Redevoering:

»De weldadige Schepper heeft ons het aanzijn geschonken, opdat wij, door volmaking van ons zelven, onzen gelukstaat zouden vestigen, uitbreiden, voltooijen.

»De eerste werkplaats, ons daartoe aangewezen, is dit wondergewrocht zijner Almagt, hetwelk wij bewonen.

»Dáár vinden wij, in onzen boezem, en onder onze hand, alles wat wij behoeven, om aan die grootsche roeping te beantwoorden, die verhevene bestemming te bereiken."

(*) In het vervolg misschien over deze fraaije Aanspraak wel eens een woordje nader.

(†) Van CICERO's meesterlijken trant, om op de geestigste wijze zelfs beuzelhistorietjes in zulke korte, levendige zinnen te verhalen, kan tot voorbeeld strekken hetgeen hij in zijn werk *over de Pligten* nopens den trek vertelt, te *Syracuse* door een' Bankier of Geldhandelaar aan zeker Romeinsch Ridder gespeeld; van welke Anecdote ik in de Aanteekeningen op het tweede deel van BLAIR, bl. 284, voor zoo ver de logger aard onzer taal, in vergelijking van het Latijn, zulks toeliet, eene vertaling getracht heb te geven. Daaraan erkent men den Meester in den stijl, dat iemand zoo wel over het laagste, als over het hoogste aangenaam en bevallig weet te schrijven, en zijn' schrijftrant naar allerlei soort van onderwerpen vermag te plooijen. Aan losheid echter en levendigheid van stijl bij de beschrijving van kleinigheden ontbreekt het bij ons in de Proza nog maar al te zeer, en degeen, die mede zijn penningske, hoe schamel dan ook, poogt bij te dragen om zulks te verhelpen, oogst, in stede van dank voor zijn' goeden wil, niet zelden bespotting en uitsluiting in.

In een' meer periodischen stijl zoude die aanhef met dezelfde woorden aldus kunnen luiden: »Terwijl de weldadige Schepper ons het aanzijn geschonken heeft, opdat wij, door de volmaking van ons zelven, onzen gelukstaat zouden vestigen, uitbreiden, voltooijen, is de eerste werkplaats ons daartoe aangewezen, dit wondergewrocht zijner Almagt, hetwelk wij bewonen, en waar wij in onzen boezem en onder onze hand alles vinden, wat wij behoeven, om aan die grootsche roeping te beantwoorden, die verhevene bestemming te bereiken."

Voor den aanvang van het *Exordium* of de Inleiding eener Redevoering is misschien een dergelijke wat langer zin, die, bij eene goede Declamatie, iets *oorvullends* bezit, (gelijk de Romeinen het uitdrukten (§)), niet ongepast, te meer, daar dezelve ook iets kalms en bedaards heeft, dat met den doorgaans bedaarder aard van dat deel der Rede strookend is. Veel hangt hier echter van de omstandigheden af, en wij geven dezen regel in geenen deele noch als hier, noch als ten allen tijde geldig op.

In de tweede, nog krachtiger Redevoering des Heeren DE KEMPENAER .... doch hierover, wegens plaatsgebrek, bij eene volgende gelegenheid!

(*Het vervolg hierna.*)

B. H. LULOFS.

(§) *Periodus, implens aurem.*

'S KONINGS VERJAARDAG EEN VOLKSFEEST.

Onder dezen titel wordt in de *Arnhemsche Courant* een idee gewekt en aangeprezen, 't welk de behartiging van allen verdient, die het wel meenen met het vaderland en met de volks-opvoeding in hetzelve. Bij al het goede, wat wij bezitten, ontbreekt ons nog zeer veel; onder anderen, aan goede volksfeesten. Waarom tieren en schreeuwen zoo vele kinderen en jongelieden langs de straten? Waarom is er bijna bij elke openbare feestelijkheid ruwheid en uitspatting? Omdat het volk uitspanning moet hebben en wil hebben, vrolijk wil zijn en wil spelen, en er geene *goede* gelegenheid voor heeft. Men geve deze, gelijk de oude Staten ze gaven, en het zal wel zijn. Wij hebben het in deze stad gezien bij de terugkomst der uitgetrokkene Studenten in 1831 en der Schutters ten vorigen jare. Van beider terugkomst maakte men een volksfeest: en over welke wanorde of ongeregeldheid heeft men te klagen gehad? wie zal berekenen, hoe veel goeden vaderlandschen zin toen in het volk is opgewekt?

Doch wij laten het genoemde stuk volgen, 't welk de zaak nog uit een ander oogpunt beschouwt.

»Bij de viering van den verjaardag des Konings op den 24 Augustus dezes jaars, hebben op nieuw onderscheidene personen bewezen, dat zij gevoelden, hoe zeer die dag een VOLKSFEEST behoort te zijn, en, zoo veel in hun vermogen was, getracht, aan allen, die hen omringden, gelegenheid te geven, om hunne betamelijke vreugde te uiten over het vernieuwd bewijs van Gods gunst, *Nederland* in het behoud van zijnen KONING geschonken. — Niet alleen toch wapperden in de meeste steden en vlekken de nationale vlaggen van torentransen en geveltinnen; niet alleen werden de klokken geluid en speelden de carrillons; niet alleen werden aan vele daartoe aangelegde vriendschappelijke maaltijden de hartelijkste wenschen ontboezemd, en getuigden hier en daar illuminatiën en vuurwerken van de deelneming van velen; — maar ook op onderscheidene plaatsen was die feestdag dat, wat hij *overal* behoorde te zijn: EEN ALGEMEEN VOLKSFEEST. — Door gepaste spelen, in *ringrijden*, in den *zak loopen*, *mastklimmen*, *wedloopen*, of diergelijke bestaande spelen, verschafte men, in den namiddag van dien dag, der jongelingschap eene gezonde en de spierkracht oefenende beweging, en hield men hierdoor het overige gedeelte der bevolking van de plaats, waar 't feest was aangerigt, aangenaam bezig, terwijl des avonds helder flikkerende vreugdevuren of vuurwerken van allerlei aard de vreugde verhoogden en algemeen deden zijn. — Het is te verwonderen, dat zoo weinig menschen nog begrijpen, hoe weinig men behoeft, om voor *het volk* een feest aan te rigten, en hoe ligt het is, bij het nemen van gepaste maatregelen, valt, om de orde doelmatig te handhaven. Wanneer er bij openbare volksvermaken ongeregeldheden plaats grijpen, is zulks meestal het gevolg van het verzuimen van gepaste maatregelen om verwarring voor te komen, of van de ongeschiktheid der plaats, die men tot het houden van *volksspelen* uitkiest. Hieruit volgt, dunkt ons, dat de hoofdbedenking, die velen opperen tegen het aanleggen van *openbare feesten*, vervalt, wanneer men de zaak aangrijpt gelijk het behoort. Niet op beperkte, aan alle zijden door huizen omgevene pleinen, — niet in de nabijheid van breede en diepe grachten, maar op het vrije, open veld behoort men *volksspelen* te houden en *vuurwerken* af te steken — en de gelegenheid, om er in te deelen of er aanschouwer van te zijn, voor ieder' open te zetten; — terwijl men, door het verbieden van verkoop van geestrijke dranken (bier en wijn uitgezonderd) op de plaats, waar de spelen gehouden worden, de gelegenheid, om zich in den drank te buiten te gaan, aanmerkelijk kan verminderen, en alzoo als ongemerkt reeds hierdoor weldadig op de zedelijkheid van de mindere volksklasse werken.

»Wat men ook zeggen moge, het valt niet te loochenen, dat er welligt geen land bestaat, waar den lageren standen *minder* gelegenheid gegeven wordt, om zich te ontspannen, dan in *Oud-Nederland.* — In den eigenlijken zin des woords hebben wij geene *volksfeesten* meer, en het is te bejammeren, dat de gewestelijke- en gemeente-besturen zich verbeelden, dat de sommen, daaraan besteed, nutteloos worden uitgegeven, en dat zij zich daarom onthouden van vroegere ten deze bestaan hebbende gebruiken weder in te voeren. — Zoolang die dwaling blijft bestaan; zoolang men van de zijde der besturen geene volksspelen weder aanrigt, om vaderlandsche gedenkdagen doelmatig door het algemeen te doen vieren, — zoolang kunnen zich bijzondere personen niet te veel beijveren, om den invloed, die stand of betrekking hun in de maatschappij geven, aan te wenden, om den verjaardag van den Vader des Vaderlands tot een VOLKSFEEST te maken. Geen dag is er voorwaar geschikter toe dan deze; en kunnen zij, die zulks reeds aanvankelijk beproefden, getuigen, hoe weinig kosten dit veroorzaakt, hoe veel vreugde het verschaft, hoe zeer het alle burgers tot feestelijke blijdschap stemt, en de onderscheidene standen, die toch in de laatste tijden geleerd hebben, hoe zeer zij elkander wederkeerig noodig hebben, verbroedert; — dan gelooven wij, dat voor weldenkende Nederlanders geene verdere aansporing noodig is, en dat zij zich om strijd zullen beijveren, om, wanneer die belangrijke dag op nieuw aanbreekt, zich te vereenigen, om overal, waar zulks maar eenigzins mogelijk is, DES KONINGS VERJAARDAG *in een algemeen volksfeest te herscheppen.* Wat ieder volk zijn' Vorst verschuldigd is, heeft iedere natie in den tijd, dien wij beleven, genoegzame gelegenheid gehad op te merken. Die het wèl meent met zijn vaderland en zijn eigenbelang niet voorbijziet, weet, hetzij uit eigene, droevige ondervinding, of wel door zich aan de dwalingen van andere volken te spiegelen, dat er geene grootere ramp voor eene natie denkbaar is, dan regeringloosheid. Het gemeen, of zij, die hetzelve leiden, zijn daar onmenschelijker en bloeddorstiger, dan de wreedste tirannen. Waar de volksmassa de teugels van het bewind den wettigen Vorst ontrukt, zijn personen noch goederen veilig, en snelt het land zijnen ondergang te gemoet. — Wat volk blind was of nog is voor de voorbeelden, die de geschiedenis bevat of hun leeftijd oplevert, het Oud-Nederlandsche volk was zulks, Gode zij dank! niet. Het heeft getoond, *dat het zijn' Koning bemint; dat het de wetten eerbiedigt, en dat het zijne pligten jegens de over hen gestelde overheden gaarne vervult.* Welk een prikkel moest dit niet zijn, om dat getrouwe volk, dat de lasten, die men, door den nood gedrongen, verpligt is hetzelve op te leggen, zoo gewillig draagt, ook nu en dan de gelegenheid te schenken, zich als kinderen van hetzelfde gezin gemeenschappelijk eens regt te verlustigen! Wij herhalen het, wat dag kan daartoe geschikter zijn, dan de verjaardag van den Koning, die werkelijk zijne landgenooten als een vader bemint en bestuurt? Wat middel kan doelmatiger werken, om de liefde van allen voor hem levendig te houden; om rust en orde in *Nederland* te bestendigen? — Als wij bedenken, wat wij aan HEM, in zulk eenen hagchelijken tijd, als wij moeten doorworstelen, zouden verliezen — dan kunnen wij geene woorden vinden, om God te danken, die hem ons *zoo lang* behouden laat. — NIET ÉÉN ZIJNER IN HET BEWIND OVER DEZE LANDEN GEPLAATSTE VOORZATEN TOCH MOGT ZIJN' 63sten VERJAARDAG IN VOLLE LEVENSKRACHT BELEVEN. (*)

(*) FREDERIK HENDRIK mogt dien ouderdom, buiten hem, alleen bereiken, en bijna twee maanden overleven; doch zijn leven was toen schier geen leven meer. Misschien is het voor sommige onzer lezers niet onaangenaam, dat wij hier de geslachtlijst van de Stadhouders, Prinsen *van Oranje*, van WILLEM I, den grondlegger van het Gemeenebest, tot op WILLEM I, den Koning der *Nederlanden*, hier laten volgen.

Prins WILLEM I, geboren den 14 April 1533, gestorven den 10 Julij 1584. — MAURITS, geboren den 13 November 1567, gestorven den 23 April 1625. — FREDERIK HENDRIK, geboren den 20 Januarij 1584, gestorven den 14 Maart 1647. WILLEM II, geboren den 27 Mei 1626, gestorven den 6 November 1640. WILLEM III, geboren den 14 November 1650, gestorven den 19 Maart 1702. ALBERTINA AGNES, gehuwd met WILLEM FREDERIK VAN NASSAU, geboren in 1613, gestorven in 1664. — HENDRIK CASIMIR II, geboren in 1657, gestorven in 1696. — JOAN WILLEM FRISO, geboren in 1687, gestorven in 1711. — WILLEM IV, geboren den 1 September 1711, gestorven den 24 October 1751. WILLEM V, geboren den 8 Maart 1748, gestorven den 9 April 1806. Koning WILLEM I, geboren den 24 Augustus 1772.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Den 20 Sept. was kapit. *A. Rozema*, met het kofschip *Anna Catharina*, te Amsterdam zeilklaar, gedestineerd naar Memel, zijnde van daar bevracht met raapzaad naar Amsterdam. Den 22sten was kapit. *E. A. Bok*, met het kofschip *Anna Sophia*, te Muiden zeilklaar, gedestineerd naar Drammen, zijnde van daar bevracht naar Amsterdam.

De KOMMISSIE voor de ZONDAGSSCHOLEN zal weder vergaderen op Vrijdag, den 25 dezer, in het Provinciehuis; alwaar zich dan des namiddags te drie uren Personen, boven de 16 jaren oud, kunnen aangeven, die op dezelve wenschen geplaatst te worden.

GRONINGEN den 21 September 1835.

H. O. FEITH.	J. D. VISSERING.
P. HOFSTEDE DE GROOT.	M. GOEVERNEUR.
J. W. VAN OORDT, J.Wz.	L. G. PAREAU.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** GRONINGEN den 18 September 1835. Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA GEERTRUIDA ELLENS zeer voorspoedig van eene DOCHTER.

Mr. L. B. LOHMAN.

*** Heden verloste van eenen welgeschapenen ZOON SIERTKOBA STEENHUIS, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN — H. SINGER.
den 21 September 1835.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Mijne geliefde Echtgenoote W. ZUIDEMA beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

APPINGEDAM — *Mr.* S. REIJNDERS.
den 23 September 1835.

*** HOOGEZAND den 24 September 1835. Mijne geliefde Echtgenoote G. R. MEURSING beviel heden van eene DOCHTER.

J. A. HOOITES.

*** Getrouwd:

GERARD B. HEDDEMA,
van *Finsterwold*,
en
THALIA ECKRINGA,
van *Blijham*.

FINSTERWOLD den 18 September 1835.

*** In den vroegen morgen van heden werd ik met mijne vier Kinderen in diepen rouw gedompeld, door het overlijden van mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, den Heer JAN HENDRIK WIJNDELS, in leven *Medicinae Doctor te dezer plaatse*, en *Vrederegter van het Kanton Heerenveen.*

Algemeen om zijn menschlievend karakter geacht en bemind, eindigde hij, na een langdurig en smartelijk lijden, kalm en bedaard, in vertrouwen op Gods oneindige liefde, zijn zoo nuttig als werkzaam leven, in den ouderdom van 67 jaren en 9 maanden, waarvan ik 45 jaren zijne gelukkige Echtgenoote mogt wezen.

Zijne nagedachtenis zal steeds bij mij en de mijnen in zegening blijven.

HEERENVEEN — C. J. ESCHER,
den 13 September 1835. — Weduwe WIJNDELS.

Uit hoofde der veelvuldige Betrekkingen van den overledene, gelieven Naastbestaanden en Bekenden deze algemeene kennisgeving tevens als bijzondere aan te merken.

*** Heden avond ruim 5 uren overleed alhier, na langdurige ongesteldheid, onze waarde Broeder HERMAN FIEPKES KOOLMAN, in den ouderdom van 22 jaren en 6 maanden.

HOOGEZAND — K. P. VAN CALCAR.
den 21 September 1835. — E. VAN CALCAR,
geb. KOOLMAN.

*** In den jeugdigen leeftijd van circa 6 maanden overleed op heden ALEXANDER SIBERTUS JOHANNES, geliefd jongste Zoontje van

UITHUIZERMEEDEN — H. A. BOON.
den 22 September 1835. — C. BOON,
geb. JONGKEES.

*** GRONINGEN den 23 September 1835. Heden overleed, in den ouderdom van bijna ~~twee-en-taehtig~~ jaren, de WelEdel Geboren Heer JAN HENDRIK WICHERS, *oud-Ontvanger der Koopschats-Penningen in de Provincie van Stad en Lande.*

*** Op MAANDAG, den 28 September 1835, zal, bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, JR., aan de Breede Markt, te *Groningen*, à 5 Cents, te bekomen zijn: de CATALOGUS van twee aanzienlijke VERZAMELINGEN van BOEKEN, in onderscheidene Talen en Wetenschappen, gedeeltelijk nagelaten door den Heer J. KRIEGER, welke, benevens eene beste AARD- en HEMELGLOBE, op Maandag, den 12 October 1835 en volgende dagen, ten overstaan van een' daartoe bevoegden BEAMBTE, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Breede Markt, te *Groningen*, publiek verkocht zullen worden.

EXTRACT.

Bij vonnis van de REGTBANK van EERSTEN AANLEG te *GRONINGEN*, van den 18 September 1835, behoorlijk geregistreerd, is de Heer JAN SONIUS ABRAHAMSZOON, *Olieslager*, wonende te *Groningen*, verklaard *interdit*.

Voor Extract conform:
Mr. H. DE RANITZ,
Procureur.

VOOR HET RIJK.

De ONTVANGER van 's RIJKS BELASTINGEN te *WINSCHOTEN* gedenkt, krachtens bekomene autorisatie, op Maandag, den 28 September 1835, des voormiddags te 10 uren, voor deszelfs Kantoor, in de Torenstraat, te *Winschoten*, publiek, aan de meestbiedenden, tegen kontante betaling, te verkoopen de navolgende, door Rijksbeambten aangehaalde GOEDEREN, te weten:

579 Ponden, 6 Oncen BROODSUIKER.
102 Ponden GEELE KANDIJSUIKER.
145 Ponden, 4 Oncen WITTE KANDIJSUIKER.
13 Ponden GERAFFINEERD ZOUT; en
219 Kannen BUITENLANDSCH GEDISTELLEERD, sterk 23 Graden.

De Ontvanger voornd.:
E. K. GROENEVELD.

HOUTVEILING.

De Notaris J. J. DE BLÉCOURT zal, onder werkelijke Houtkoopers, op Zaturdag, den 26 September 1835, des voormiddags te 10 uren, bij den Zaagmolen van WILKENS en ENGELSMAN, te *Veendam*, veilen:

Eene Kofslading mooije nieuwe *SUNDWALSCHE* GREENEN kantige BALKEN, benevens eene aanzienlijke partij GREENEN DEELEN, POSTEN en 480 EIKEN PIJPSTAVEN.

DUURMAN & BOLLEURS, *Bloemisten te Haarlem*,

zijn van meening, op Zaturdag, den 26 September 1835, des morgens te 10 uren, door de Firma BOS & COMP., ten Huize van L. KLEERSNIJDER, aan de Groote Markt, te *Groningen*, aan de meestbiedenden te verkoopen: Eene uitmuntende Collectie HAARLEMSCHE BLOEMBOLLEN, als HIACINTEN, TULPEN, NARCISSEN, DUC VAN TOL, CROCUSSEN en onderscheidene andere fraaije soorten, volgens Notitiën, daarvan ten Huize van Verkoop ter lezing; voorts eene partij diverse mooije BLOEMPOTJES. Alles vóór den Verkoop te bezien.

Voor het NIEUWE BOELHUIS, in de Zwanenstraat,

zal, op Donderdag, den 1 October 1835, des morgens te 10 uren te beginnen, voetstoots aan de meestbiedenden worden verkocht: een aanzienlijk assortement TOONEELCOSTUMES, bestaande in STAATSIE-, LIVEREI-, GALA- en UNIFORM-ROKKEN, BROEKEN en VESTEN, zoo van FLUWEEL-, ZIJDE-, WOLLE- en andere STOFFAADJE, ZIJDEN, BONTE en en WITTE JAPONNEN, MANTELS en onderscheidene andere VOORWERPEN van dien aard, te veel om te detailleren. Alles volgens Lijsten, behoorlijk genommerd, en te bezien daags te voren (Woensdag, den 30 September), des voor- en namiddags van 10 tot 12 en van 2 tot 5 uren, in het Boelhuis opgemeld.

HOUTVEILING.

Ten overstaan van Mr. G. J. SPANDAW, zullen er, op Woensdag, den 30 September aanstaande, des voormiddags te elf uren, ten Huize van H. KOOPS, te *Zuidbroek*, onder werkelijke Houtkoopers, worden geveild:

Twee Smakschladingen NOORDSCH HOUT, bestaande in Maats en Overmaats BALKEN en JUFFERS, van verschillende lengte

HARDDRAVERIJ.

Op Woensdag, den 30 September 1835, gedenken eenige LIEFHEBBERS, met voorkennis van het BESTUUR der GEMEENTE *HOOGEZAND*, aldaar te laten VERHARDDRAVEN:

Een briljant ZILVEREN TABAKSKOMFOOR met eene DITO ZAK-TABAKSDOOS tot *PRIJS*, en een paar ZILVEREN SPOREN tot *PREMIE*;

waartoe alle Paarden zullen worden toegelaten, die tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De Aangifte der Paarden zal te 11 uren des morgens in — en de Keuring des middags te 12 uren voor het Gemeentehuis plaats hebben; terwijl met het Rijden des namiddags te 2 uren een' aanvang zal worden gemaakt; zullende er voorts des namiddags te 1 uur in het Gemeentehuis OPENE TAFEL worden gehouden.

*** Ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te *Assen*, zullen, op Donderdag, den eersten October 1835, des voormiddags te 10 uren te beginnen, op den Huize *Noordwijk*, te *Paterswolde*, publiek worden verkocht: onderscheidene wel geconserveerde MEUBELEN, als TAFELS, STOELEN, CANAPÉ, SPIEGELS, VLOERKLEEDEN, KABINETTEN, GLADMANGEL, ENZ., ENZ.; voorts GLAS-, ENGELSCH- en ANDER AARDEWERK, PORSELEIN, TIN- en BLIKWERK, (zijnde onder het Glaswerk eene fraaije GLAZEN KROON); verder onderscheiden VERLAKT WERK en een aantal KEUKENGEREEDSCHAPPEN, alsmede eene beste KOOKKAGCHEL en onderscheidene uitmuntende, wel gevulde BEDDEN met derzelver TOEBEHOOREN, MATRASSEN en DEKENS en hetgene al verder ten dage van verkoop zal worden te voorschijn gebragt.

ASSEN — A. HOMAN,
den 22 September 1835. — *Notaris.*

Tegen November aanstaande,

TE HUUR: eene BOVENWONING, in de Oosterstraat, op aannemelijke Voorwaarden. Te bezien Maandag en Donderdag, des namiddags van 3 tot 6 uren. Te bevragen bij den Koopman J. L. LOOT, in genoemde Straat.

TE HUUR:

eene VOOR- en ACHTERKAMER, gemeubeleerd of ongemeubeleerd, om dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij Mejufvrouw de Wedw. H. WEENING, aan de beplante Ossenmarkt.

LET WEL!

De ondergeteekende heeft de eer, zijne Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij met geene Kraam op de HERFST-KERMIS zal uitgepakt zijn, doch dat zijn WINKEL ruim voorzien is van alle soorten van NIEUWE MODERNE DONKERE en LICHTE BONTEN en vele andere MODERNE GOEDEREN, te veel om te melden; verzoekt zijne geëerde Begunstigers ten zijnen Huize.

H. J. SCHAAP,
Kijk-in 't Jatstraat.

J. E. DATEMA, aan de Groote Markt,

in den Ouden Oesterkelder, heeft versch uit Zee ontvangen: eene mooije partij TEXELSCHE KOR- en andere OESTERS; dezelve belooft eene prompte en civiele behandeling; verzoekt gunst en rekommandatie.

*** Bij den Vleeschhouwer A. KAMPHUIS, in de Heerestraat, is op heden geslagt: een extra puik-vet blank ZOETEMELKS KALF, zonder weêrga.

*** Er wordt verlangd, bij een' *Med. Doct.* ten platten Lande: een APOTHEKERSBEDIENDE of LEERLING, goed kunnende RECEPTEREN.

Adres bij J. F. BRENTANO, Apotheker alhier.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 18 tot en met den 24 September zijn alhier geboren 12 zoons en 19 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 1 oude en 4 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN TE AMSTERDAM.

Maandag, den 21 September. TARWE als voren aan gebruikers wel afgegaan: 119 ℔ geringe roode Koningsb. *f* 125; 128, 129 ℔ Rost. *f* 160, *f* 162; 126 ℔ Lubeck. *f* 140; 129 ℔ Holst. *f* 152; 130 ℔ Nord. *f* 150; 128 ℔ witte Eider *f* 150; 131 ℔ Pommer *f* 168; 132 ℔ p. jar. Zeeuws. *f* 162. — ROGGE in de puike soorten prijshoudende: 121, 123 ℔ Rijn *f* 134, *f* 138; 128 ℔ n. Overijss. *f* 140; 123, 125, 127 ℔ n. Drents. *f* 129, *f* 132, *f* 136; 120 ℔ n. Overz. *f* 122. — GERST in een doen: 108, 111 ℔ n. Oldamm. *f* 108, *f* 114. — HAVER flaauw: 79, 80 ℔ zwarte *f* 64; 87 ℔ n. dikke *f* 90; 78, 80 ℔ Voer *f* 66, *f* 68 bij partij. — BOEKWEIT prijshoudende: 120 ℔ n. Nijkerk. *f* 165.

KOOLZAAD dadelijk ½ £ hooger met weinig handel: Norder 67 £; Elve 65½ £; op 9 vat in Oct. 69 £; Nov. 69½ £. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE was heden met zeer weinig handel: per 6 w. *f* 45; vliegend *f* 44½; Oct. *f* 43¾ a *f* 44; Nov. *f* 43¾ a *f* 44; Dec. *f* 43½ a *f* 43¾; Mei *f* 43¾ a *f* 44. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 42; vliegend *f* 41. — HENNEPOLIE *f* 46.

Woensdag, den 23 Sept. TARWE en ROGGE stil en bijna zonder handel: 125 ℔ roode Elve Tarwe *f* 140; 128, 129 ℔ Rostocker *f* 160, *f* 162. — 120 ℔ oude overj. Rogge *f* 122. — GERST, HAVER en BOEKWEIT niets in omgegaan.

KOOLZAAD ½ £ hooger: Gron. 67, 67½ £; Betuwsch 67½ £; Holst. 68 £; op 9 vat dadelijk 69 £; Oct. 69½ £; Nov. 70 £. — LIJNZAAD prijshoudende: 114 ℔ Vriesch. *f* 300. — RAAPOLIE iets flaauwer: per 6/w. *f* 44½; vliegend *f* 44 a *f* 43¾; Oct. *f* 43½ a *f* 43¾; Nov. en Dec. *f* 43¾; Mei *f* 43¾ a *f* 44. — LIJNOLIE per 5/w. *f* 42; vliegend *f* 41 a *f* 41½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM*, den 23 Sept.

	l.k. h.k.	te 4½ u.
Nederl., Werk. Sch. 2½ pc.	54 5/16 a 54 3/8	54 3/8
Nieuwe dito . . . 5	— 101 3/4 -	
Uitgestelde dito	— -	
Kansbilj. van dito . . . *f*	23 7/8 - 23 15/16	23 7/8
Amortisatie-Syndic. 4½ pc.	94 5/16 - 94 3/8	94 5/16
dito dito 3½	— 78 5/8 -	
Schatkistbiljetten . . 4	— -	
Handel-Maatschapp. 4½	— 110 3/4 -	
Nieuwe dito 4½	— 101 3/4 -	
Fr., Ins. op 't Grootb. 3	— -	
Fransche Wissel 57 3/8.	— -	
Engeland, dito . . . 3	— -	
Sp., Perp. R. Em. Ams. 5	— 32 5/8 - 33 1/8	32 3/4
Dito dito a *f* 1000. 3	— 19 1/4 - 19 1/2	19 1/4
Certific. bij *Osy* & *Co.* 4	— -	
Fransche Uitgest. . .	— 13 7/8 - 14 1/4	13 7/8
Cortes Bons te Lond. 5	— 31 - 31 3/8	31
Engelsche Uitgestelde	— 12 7/8 -	
Port., Oblig. te Lond. 5	— -	
dito dito 3	— 56 3/4 - 57	
Nap., Cert. b. *L. & B.* 5	— -	
Dito b. *Falconn. & C.* 5	— -	

	l.k. h.k.	te 4½ u.
Leen. te L. b. *Roths.* 5 pc.	a	
R., Obl. *Hope* 1798, 1816 5	— 104 -	
dito 1828 en 1829 . . 5	— 104 3/8 -	
Cert. b. dito 1831 en 1833 5	— 98 1/8 -	
Cert. te Hamburg . . . 5	— 99 1/2 -	
Inschrijv. in Assig. . . 6	— 68 1/8 -	
Certif. v. dito . . . 6	— 69 1/4 -	
Polen. Aand. m. Lot. fl. 300 *f*	120 1/2 -	
dito dito 500 *f*	149 - 149 1/2	
Pruissen, Dito dito R. 50	104 5/8	
Neg. Londen 1830 . . 4 pc.	101 -	
Oostenr., Dito dito *f* 100 *f*	-	
Dito dito *f* 250. 4 pc. . . *f*	-	
Metalliek . . . . . . 5 pc.	99 7/8 - 100	99 7/8
Dito te Lond. gen. . 5	— -	
Dito 2½	— 54 1/2 -	
Ween. B. b. *Goll & C.* 5	— 102 - 102 1/4	
Dito 4	— 90 -	
Weener Bank-Actien 5 *f*	— -	
N. Weener Aandeelen -	— 704 - 705	706
Russ. Fr. Aand. 500 fr. -	—	
Denem., Neg. te Lond. 3 pc.	77 1/8 -	

(*Na de Beurs.*) De aanzienlijke prijsverbetering, welke de Spaansche fondsen gisteren te Antwerpen en eergisteren te Parijs hebben ondervonden, had algemeen doen verwachten, dat deze ook hier weerklank zoude vinden en even gunstig op gemelde effekten werken. Vóór beurstijd werden echter reeds dadelijk eenige posten 5 pCts. Perpet. tot nog iets beneden de geblevene koersen van gisteren afgegeven, toen verscheidene verkoopers, zoo wel vóór de beurs als bij den aanvang der markt, te voorschijn traden en door hunne verkoopen, die intusschen niet aanzienlijk waren, den prijs van genoemd fonds tot omtrent 1½ pCt. beneden dien van gisteren deed vallen. De overige Spaansche fondsen volgden dezelfde beweging, en was ook daarin de omzet vrij onbelangrijk, bleven 3 pCts. ruim 1 pCt., Uitgest. bijna ¾, Cortes en derzelver Coupons insgelijks ¾ en Ardoins bijna 1 pCt. lager, dan gisteren. Wij hebben geene andere oorzaak voor deze onverwachte daling kunnen ontdekken, dan het het gerucht, dat gisteren die fondsen ook te Parijs eenen achteruitgang hadden geleden.

Op alle overige zoo binnenlandsche als vreemde effekten heeft die daling weinig uitwerking gehad, hebbende dezelve zich, bij geringen handel, algemeen bijna geheel op hunne hoogte van gisteren gehandhaafd.

Koers van het Geld: Bel. 2¾, 3, 2¾ pCt.; Prol. 3¼ pCt; Wissel-Disconto 2 pCt.

Brazil. van 100 p. st. 86½; Columb. 2de leening van 100 p. st. 24 7/8, 13/16; van 250 p. st. 22 7/8, 13/16; Onbep. Coup. *f* 5 9/16; Kleine Coup. *f* 5 15/16; Blaauwe Grieken van 100 p. st. 25; van 200 p. st. 23½; Peru 6 pCt. van 100 p. st. 20 1/8, 20; Coup. *f* 4 13/16, ¾; Cortes van 510 p. st. 31 3/8, 31, 31¼, 30 15/16; Coup. 19, 19 5/8, ½; N. Spanje, bij *Ardoin*, van 250 p. st. 41½, 42 3/8, 41 7/8; Dito Onbep. Stukken 41, 41½, 41.

Laatste prijzen, te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 54 3/8; Holl. 5 pCt. 101¾; Kansb. *f* 23 ...; Perpet. 5 pCt. 32¾; Dito 3 pCt. 19¼; Fr. Uitgest. 13 7/8 a 14; Cortes van 510 p. st. 30 15/16; Dito Coup. 19¼.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)